















## عکس نوشت



آخرین بازماندگان یخچال‌های سمنان  
این یخچال‌ها بیشتر در شهرهای کویری ایران با معماری مخروطی شکل به چشم می‌خورند. شهر کویری سمنان نیز دارای یخچال‌های متعددی بود که پنج عدد از آنها در سال ۱۳۸۱ به عنوان آثار به جا مانده از دوره قاجار ثبت شد و در حال حاضر چهار یخدان در فضای شهر باقی است و دیگری به کلی تخریب شد. / عکس از سیداعلی میرمعصومی

## عکس: ایمن

## درگذشت نماینده سرخپوست

دو ماه پس از عزرواھی رسمی آکادمی اسکار به خاطر حاشیه‌های مراسم اهدای جوایز اسکار ۱۹۷۳، ساشین لیتل‌فدر در ۷۵ سالگی تسلیم سرطان سینه شد و از دنیا رفت. به گزارش ایسنا و به نقل از گاردین، «ساشین لیتل‌فدر» فعال حقوق مدنی سرخپوست که بیشتر برای حضور در صحنه مراسم اسکار و رد جایزه بهترین بازیگر مرد جوایز اسکار به نیابت از «مارلون براندو» شناخته می‌شود، در سن ۷۵ سالگی درگذشت. آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار این خبر را با انتشار پیامی در توئیتر اعلام کرد، «لیتل‌فدر» به سرطان سینه مبتلا بود. «براندو» در اسکار ۱۹۷۳ برای بازی در فیلم «پدرخوانده» به عنوان برگزیده جایزه اسکار بهترین بازیگر مرد انتخاب شد، اما در حمایت از حقوق سرخپوستان در مراسم حضور نیافت و «لیتل‌فدر» به نیابت «براندو» در مراسم شرکت کرد. او جایزه را رد کرد و در سخنرانی کوتاهی علت تصمیم «براندو» را برای رد جایزه اسکار، اعتراض به نحوه نمایش بومیان آمریکا در صنعت سینما و تلوئیزون عنوان کرد. حضور این چهره ۲۶ ساله روی صحنه اسکار

با هو کردن حضار و رفتارهای توهین‌آمیز همراه بود. «لیتل‌فدر» پس از مراسم اسکار در لیست سیاه هالیوود قرار گرفت. آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار در ماه اوت سال میلادی جاری به دلیل اتفاقات پیرامون اعطای جایزه اسکار سال ۱۹۷۳ به طور رسمی از «ساشین لیتل‌فدر» عذرخواهی کرد. «لیتل‌فدر» نخستین زن بومی بود که در سال ۱۹۷۳ در مراسم جوایز اسکار روی صحنه ایستاد. سخنرانی معروف ۶۰ ثانیه‌ای او در گلاری تاریخ جوایز اسکار موزه آکادمی همراه با دیگر لحظات تاریخی مانند تبدیل شدن «هلی بری» به عنوان نخستین سیاهپوست برنده بهترین بازیگر زن و اعطای جایزه اسکار بهترین فیلم به فیلم گره‌ای «انگل» نمایش داده می‌شود.



## خبر

## زمان برگزاری کنسرت ارکستر ملی در ابهام

مهر موکول شده است. با این حال با آنکه عصر روز یکشنبه دهم مهرماه روابط عمومی و امور بین‌الملل بنیاد رودکی اعلام کرد دور تازه تمرین ارکستر ملی ایران برای اجرای یاد شده آغاز شده است، ساعتی بعد اعلام کرد که این اجرا به منظور فراهم کردن شرایط حضور پرشمار علاقه‌مندان شنیدنی و دیدن برگزیده آثار استاد انتظامی، مجدداً لغو و به زمان دیگری موکول شده است. این درحالی است که بلیت‌فروشی این اجرا تا صبح روز دوشنبه ادامه داشت.

بنیاد رودکی از تغییر دوباره زمان برگزاری کنسرت ارکستر ملی به رهبری مجید انتظامی خبر داد. به گزارش ایسنا، پیش از این قرار بود اجرای ارکستر ملی ایران با عنوان «همراه خاطرها» به رهبری مجید انتظامی، در دهه اول مهرماه (از ۶ تا ۱۰ مهر) به روی صحنه برود اما درست در روز آغاز اجرای یاد شده و با توجه به شرایط خاص پیش آمده، ساعتی پس از گزارش ایسنا در این زمینه بود که بنیاد رودکی اعلام کرد این اجرا به زمان دیگری یعنی ۱۴ تا ۱۸

## یادداشت

باستان است. این لغت، کاربردی نزدیک به سه واحد «به»، «با» و «در» در زبان فارسی امروز داشت. به مرور زمان این سه واحد معنایی و ذهنی از هم فاصله گرفتند و دور شدند و این فاصله در ظاهر لغت، در سه شکل و ظاهر «به»، «با» و «در» قابل رؤیت است. اگر دغدغه‌مندان زبان فارسی مانع از این تحول زبانی می‌شدند، چه اتفاقی می‌افتاد؟ مطمئناً شناخت و زبان راه خود را می‌پیماید و از حرکت باز نمی‌ایستد. ایجاد مانع، حرکت را کند می‌کند و مسیر را تغییر می‌دهد اما متوقف نمی‌کند. هر اتفاق و تغییر طبیعی‌ای که علت و معلول‌های مهیا داشته باشد، بالاخره روی می‌دهد. مقاومت در برابر قانون طبیعت آن را به تعویق می‌اندازد، اما نابود نمی‌کند. وقتی فاصله‌ای باشد، حتماً تفاوت و تمایز شناختی نیز وجود دارد. اگر این فاصله و تمایز وجود نداشته باشد، فاصله و تشخیص صوری و بیرونی نیز از بین می‌رود. تمایز و فاصله بین لغات وقتی ایجاد می‌شود که این تمایز واقعی باشد و در ذهن سخن‌گویان زبان وجود داشته باشد. عکس این اتفاق نیز رخ می‌دهد. وقتی تمایز و فاصله‌ای نباشد، تمایز و فاصله صوری و بیرونی نیز از بین می‌رود. چنانکه از دو لغت «معلمه» و «معلم» اکنون یک لغت «معلم» باقی مانده است. این‌گونه ایجاد و رفع فاصله‌ها، نه به‌سبب توصیه‌های فارسی‌دوستان که به‌سبب تحول شناختی سخن‌گویان زبان فارسی ایجاد شده است.

farah\_abutaleby@yahoo.com

## فاصله بین لغات

فرح ابوطالبی |

| دانش‌آموخته زبان و ادبیات فارسی و پژوهشگر زبان |

برای شناسایی پدیده‌ها، فاصله و تمایز لازم و ضروری است. فاصله بین پدیده‌ها منجر به تمایز و تشخیص آنها می‌شود و شناخت آنها به عنوان پدیده‌ای جدا و متفاوت ساده‌تر می‌شود. پدیده‌های زبانی نیز، با فاصله تشخیص پیدا می‌کنند و از هم بازشناخته می‌شوند. اگر چه آنچه در این مبحث با عنوان «فاصله بین لغات» مورد توجه است با فاصله لغات در خط و نوشتار، تفاوت بسیار دارد، اما فاصله موجود در نوشتار مثال و شاهد خوبی برای این مدعاست؛ فاصله‌ای که برای تشخیص لغات لازم است و باید رعایت شود. در خط و نوشتار بین لغات فاصله می‌گذاریم که بتوانیم آنها را از هم بازشناسیم، همین قاعده در کل زبان و در واقعیت شناختی لغات نیز مطرح است. در دنیای ذهنی و شناختی نیز هر شناخت و ذهنیتی نیاز به تشخیص و تمایز دارد و این تمایز و تشخیص با فاصله‌های طبیعی موجود در جهان شناختی صورت می‌گیرد. فاصله، منجر به تمایز و تشخیص می‌شود و تمایز و تشخیص منجر به فاصله، در واقع این دو، مسائلی کاملاً هم‌بسته و دو روی یک سکه هستند. فاصله در ظاهر، در عملکرد و ... ایجاد تمایز و

## خبر

## در دهمین دوسالانه معماری روتردام نگاهی به گذشته و آینده تغییر اقلیم



دهمین دوسالانه معماری روتردام با شعار «زمان فرا رسیده» به فشار زمانی فراپنداری اشاره می‌کند که با پیامدهای تغییرات آب و هوایی مقابله و آنها را با سایر چالش‌های اجتماعی مرتبط کند. به گزارش هنرآنلاین، این دوسالانه نمایشی هفت هفته‌ای است که دوره‌های واقع‌گرایانه به سوی آینده‌ای قابل زندگی را با افزایش پیامدهای تغییرات آب و هوایی نشان می‌دهد. نیم قرن قبل، پیامدهای تغییرات

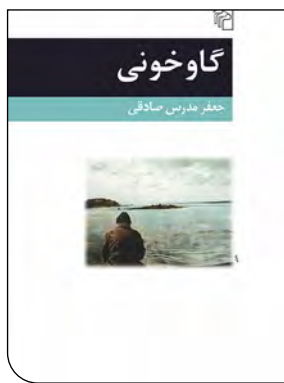
آب و هوایی در گزارشی در سال ۱۹۷۲ پیش‌بینی شده بود که توسط بسیاری به عنوان آگاهی محیط زیستی تلقی می‌شود. دوسالانه معماری روتردام قصد دارد با نگاه کردن به گذشته و آینده این تغییرات را به نمایش بگذارد. این رویداد از سه منظر به موضوع نگاه می‌کند: تحلیل مجدد تحقیقات تاریخی (از سال ۱۹۷۲)، ارائه مثال‌های عملی الهام‌بخش (سال ۲۰۲۲) و نگاه به

## قفسه

## ا گاوخونی |

جعفر مدرس صادقی |

| انتشارات: مرکز |



دیک دیویس، شاعر و نویسنده انگلیسی و استاد ادبیات فارسی در دانشگاه اوهایو در کلمبوس، در مقدمه‌ای بر ترجمه انگلیسی کتاب گاوخونی می‌نویسد: رمان گاوخونی در نظر اول داستان ساده و روانی است که به شیوه آشنای انواع مشابه غربی روایت شده، اما سبک موجز و روان نویسنده همان‌قدر که به تأثیرپذیری او از ادبیات غرب مربوط می‌شود، مدیون آثار کلاسیک نثر کهن فارسی هم هست. نویسنده با جذب یک سنت بومی و یک سنت بیگانه و تلفیق آن دو با همدیگر، به الگوی دست یافته است که خاص خود اوست. در این شاهکار موجز و از نظر ساختاری بی‌نقص و به شدت خوددارانه و کوبنده ادبیات مدرن ایران، تأثیرپذیری او را از منابع سنتی زبان فارسی شاید بتوان بهتر از هر چیزی با این جمله معروف باشو، شاعر ژاپنی، توضیح داد که می‌گوید: «یا جای پای شعرای قدیم نگذار. در پی آن چیزی باش که آنها در پی‌اش بودند». براساس داستان گاوخونی فیلمی با همین عنوان به کارگردانی بهروز افخمی ساخته شده است که در سال ۱۳۸۴ (۲۰۰۵ میلادی) جایزه‌ی اصلی جشنواره‌ی فیلم سئول

## خبر

## درخواست آزادی شروین حاجی‌پور از سوی خانه موسیقی ایران

دارد، گویای آن بود که پس از انتشار قطعه‌ای از او در فضای مجازی، بازداشت شده است. بنا بر این گزارش، واحد حقوقی خانه موسیقی ماموریت یافته که پیگیر وضعیت آزادی این هنرمند باشد.

هیئت مدیره خانه موسیقی همچنین با اشاره به سخن مسؤلان عالی‌رتبه کشور نسبت به احترام گذاشتن به حق اعتراض مردم، از دستگاه‌های مختلف خواسته است که به این نکته پراهمیت توجه کنند. حجت‌الاسلام والمسلمین سید ابراهیم رئیسی -رئیس جمهوری اسلامی ایران- چهارشنبه گذشته ششم مهرماه در بخشی از صحبت زنده تلوئیزیونی خود با مردم، با اشاره به اتفاق‌های اخیر در کشور، گفت: «چه اشکالی دارد برای گفت‌وگو و نقد و اعتراض نسبت به یک تصمیم، مراکزى را قرار دهیم که در این مراکز، نقد و گفت‌وگو و اعتراض مطرح شود. من معتقدم شنیدن برخی نقدها و سخنان و حتی اگر اعتراضاتی به تصمیمات وجود داشته باشد، به ارتقای کار کمک می‌کند.»



به دستگیری «شروین حاجی‌پور» خواننده جوان اهل ساری اعتراض کردند و از دستگاه قضایی خواستند هرچه سریع‌تر نسبت به آزادی او اقدام کنند. خبرهای غیررسمی درباره این خواننده جوان که سابقه اجرا در برنامه عصر جدید تلوئیزیون را هم

هیئت مدیره خانه موسیقی ایران خواست که خواننده جوان اهل ساری هرچه سریع‌تر آزاد شود. به گزارش ایسنا به نقل از روابط عمومی خانه موسیقی، اعضای هیئت مدیره خانه موسیقی ایران در جلسه روز یکشنبه ۱۰ مهرماه خود، ضمن ابراز تأسف از وقایع اخیر،